

Sygn. akt VIII Gz 6/19

POSTANOWIENIE

Dnia 21 lutego 2019 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Marek Tauer

po rozpoznaniu w dniu 21 lutego 2019 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku: R. O.

o ogłoszenie upadłości

w przedmiocie cofnięcia ustanowienia pełnomocnika z urzędu

na skutek zażalenia wnioskodawcy na

postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy

z dnia 5 listopada 2018 r., sygn. akt XV GU 569/18

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Bydgoszczy cofnął ustanowienie dla dłużnika – R. O. radcy prawnego z urzędu (na podstawie art. 120 § 1 kpc) z uwagi na fakt, że dłużnik sam udzielił pełnomocnictwa radcy prawnemu J. N. (1).

W zażaleniu od powyższego rozstrzygnięcia dłużnik podniósł, że oświadczeniem z dnia 1 września 2018 r. dokonał wypowiedzenia pełnomocnictwa radcy prawnemu J. N. (1). Skarżący wyjaśnił, że pełnomocnictwo zostało temu pełnomocnikowi udzielone jedynie na potrzeby zwrócenia się do wierzycieli z zapytaniami o aktualny stan zadłużenia dłużnika.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie podlegało uwzględnieniu.

Zgodnie z treścią art. 120 § 1 kpc Sąd cofnie ustanowienie adwokata lub radcy prawnego, jeżeli okaże się, że okoliczności, na których podstawie je przyznano, nie istniały lub przestały istnieć.

W rozpoznawanej sprawie Sąd I instancji cofnął przyznane skarżącemu prawo pomocy na tej tylko podstawie, że uczestnik sam udzielił pełnomocnictwa radcy prawnemu. Można zatem stwierdzić, że ta okoliczność pozwoliła Sądowi Rejonowemu na wyciągnięcie wniosku, że skarżący jest w stanie ponieść koszty związane z udziałem pełnomocnika w sprawie.

W ocenie Sądu Okręgowego, zaskarżone postanowienie zapadło bez jakiegokolwiek próby wyjaśnienia, czy w sprawie zaistniały przesłanki wymienione w art. 120 § 1 kpc, uzasadniające cofnięcie prawa pomocy. W szczególności Sąd instancji nie zażądał od uczestnika R. O. żadnych wyjaśnień dotyczących okoliczności związanych z ustanowieniem przez niego pełnomocnika, mimo przyznania jemu prawa pomocy z urzędu postanowieniem z dnia 24 sierpnia 2017 r.

Uwadze Sądu Rejonowego uszło także, że zgodnie z § 18 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, w szczególności uzasadnionych przypadkach, a zwłaszcza gdy przemawia za tym sytuacja materialna lub rodzinna klienta albo rodzaj sprawy, radca prawny może ustalić opłatę niższą niż stawka minimalna albo zrezygnować z opłaty w całości.

Ponadto, skarżący w zażaleniu wskazał, że zwrócił się do radcy prawnego J. N. (2) (jako pełnomocnika z wyboru) wyłącznie celem zwrócenia się przez tego radcę z zapytaniami do wierzycieli odnośnie aktualnego stanu zadłużenia uczestnika, co miało, według uczestnika, znacznie przyspieszyć złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości. Jednocześnie do zażalenia skarżący załączył pismo z dnia 1 września 2018 r., którym dokonał wypowiedzenia pełnomocnictwa radcy prawnemu – k. 101 - (faktycznie zatem pełnomocnictwo udzielone zostało jedynie na okres od dnia 13 sierpnia 2018 r. do dnia 1 września 2018 r.)

W ocenie Sądu Okręgowego, mając powyższe okoliczności na względzie, nie sposób przyjąć, że Sąd Rejonowy miał wystarczające podstawy do uznania, że nie istniały lub przestały istnieć okoliczności, na podstawie których przyznane zostało uczestnikowi ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Cofnięcie prawa pomocy może bowiem nastąpić po wykazaniu, że strona wprowadziła sąd w błąd co do swojej sytuacji majątkowej, rodzinnej czy zdolności płatniczych lub, że sytuacja ta i zdolności płatnicze uległy znaczącej poprawie po wydaniu postanowienia o przyznaniu prawa pomocy. W każdym wypadku cofnięcie przyznania prawa pomocy powinno być jednak poprzedzone przeprowadzeniem wnikliwego postępowania wyjaśniającego, które pozwoli na jednoznaczne ustalenie wystąpienia przesłanki wymienionej w art. 120 § 1 kpc, co w rozpoznawanej sprawie nie miało miejsca. Nie bez znaczenia jest również i to, że następstwem cofnięcia ustanowienia pełnomocnika z urzędu jest obowiązek uiszczenia wynagrodzenia temu pełnomocnikowi. (art. 120 § 2 kpc)

Z podanych przyczyn Sąd Okręgowy, na podstawie art. 386 § 4 kpc w związku z art. 397 § 2 kpc, postanowił jak w sentencji.